

«ИНТЕЛЛЕКТУАЛ» рүдөрын проектше ятыр

«ИНТЕЛЛЕКТУАЛ» тывыра-увер рүдөр түрлө социаль-но күлешан проект-влакым кажне ийын илышыш пурта. Теве теният «Ресурс рүдөрын туныктым да шымлыме проектше-влак» паша умбакыже шуйна. Тиде проектым Марий Эл Республикын тывыра, печать да калык-влакын пашашт шотышто министрствыжын программж почеш илышыш шындара.

Рүдөрын вуйлатышыже – Эльвира Куклина.

- Кузе да кунам «ИНТЕЛЛЕКТУАЛ» рүдөр шочын?

- Эше «Кугарня» газет редакцийште ыштыме годым сайтым, интернет-журналым ышташ шоненам. Кузе ышташ? Кушто шийвундым муаш? - йодыш-влак тургыжландареныт. Тунам проектым возаш шонемаш толын. Шукыж годым проектым шке лум дене огыл, а организаций гоч колтыман, сандене 2011 ий 20 июньшто рүдөрым почмо. 2017 ий январь гыч тудо калык-влак кокласе кыл да гражданский обществылан полшышо ресурс-рүдөр семын пашам ышта, - палдарыш Эльвира Викторова.

«ИНТЕЛЛЕКТУАЛ» рүдөрын тунг шонемашыже: тывыра, туныктым, СМИ, туризм аланыште услугым темлымаш. Темлыме проект-влак түрлө да шкешотан улыт. Организацийын икымше пашаже-влак 2013 ийыште лектыныт: «Мари Арслан» этнокультурный интернет-журнал, «V марий самырык тукым слёт», «Самырык этножурналист школ».

Тылец вара марий самырык тукымын VII, VIII слётшо-влак грантым налыныт. 2013 ий гыч таче кече марте «Самырык этножурналист школ» пашам ышта, 2014 ийыште «Марий блогер школ» семинар-тренинг лийын, 2017 ийыште марий йылме дене комиксым сүретлыме мастер-класс эртаралтын. Тушто финн сүретче Санна Хукканен туныктен. Тыште икмыняр проектым веле палем-

дыме, тыгак пеш шуко семинар ден вашлиймаш эртаралтыт.

Теният проект-влак илышыш шындаралтыныт: «Самырык этножурналист школ», «Ресурс рүдөрын туныктым да шымлыме проектше-влак», «Ончыльен школ», «Илыш куан» ұдырамаш клуб, «Марий түр да моло кидпаша дене мастер-класс-влак» да молат.

Вич ий жапыште Самырык этножурналист школыш 250 утла ен коштын, тений – 6 ен. Нуно редакцийлаште лийыныт, түрлө мероприятийыш, вашлиймашыш миеныт, тыгак журналист паша нерген утларак пален налыныт, возымо статьяштым лончыленыт.

Тений нунын кокла гыч Ольга Мошкина поснак ойыртемалын. Тудым «Морко мланде» газетыш возаш йодыныт.

«Ресурс рүдөрын туныктым да шымлыме проектше-влак» проектын ик мероприятийже тений мартыште эртен. Темыже «Ресурсное обеспечение деятельности этнокультурных НКО

Эльвира Викторова студент пагыт гыч тунгалын таче кече марте тунемеш. Ондак МарГУ-што историй да филологий полкам тунем пытарен гын, кызыт ПГТУ-што «Государственное и муниципальное управление» специальность дене магистр лияш ямдылалтеш. Тылец посна Москосо экономике да финанс институтым «Мастер делового администрирования» направлений дене тунем лектын. Тыгак форум ден семинарлаште шинчымашыжым пайдара. Паша верымат ятыр гана вашталтен: «Кугарня» газет редакций, Республикысе марий тывыра рүдөр, «Марикино» ООО директорын алмаштышыже, Марий самырык театр, ПГТУ-што кафедре пашаен. Шуко вере тунеммыже, ятыр верыште шке вийым тергымыже тачысе корнышко луктын. Вуйлатыше лияш куштылго огыл, паша келша, чон шупше гын веле чыла нелым чытен лекташ лиеш. Шижалтеш, Эльвира Викторовнан вийже ситышынак.

Республики Марий Эл» маналтеш. Тушко 80 утла ен погынен. Семинарым кок эксперт эртарен: Российысе калык-влак ассамблейын советшым вуйлатышын алмаштышыже Евгения Михалева ден медий федеральный институтын шанче пашаенже Николай

Гордийчук. Тыгак проектым возымо, илышыш пуртым да шотышто семинар-влакым районлаште эртарат. Теве шукерте огыл тыгай семинар Куженгер районьшто лие.

- Проект-влакым умбакыже мо вуча?

- Тений тыгак Самырык этножурналист

школ пашам ышта да у тунемме ий гыч у группым погаш шонена. Октябрь гыч марий түр дене мастер-классшамыч пашам ышташ тунгалыт. «Илыш куан» ұдырамаш клубын пашажым умбакыже шуена. Тыгак «Марий йылме школ» проектна уло. Тудымат виянден колташ шонена. Кызыт тышколыш кумылан-влакым погена. Интернет-площадкына уло. Тидын нерген кумданрак социальный сетьыште тужкаште пален налын кертыда. Вес ийын «Национальный блогер школ (SMM)» проектым илышыш пурташ шонена. Да моло проектнат ятыр.

- Шукерте огыл те кокымшо гана авалийында. Кузе чыла шуктеда? Кушто вийым налыда?

- Жапым шке илышланат, ешланат, пашаланат, тунемашат муаш лиеш. Чылажымат йоратен, уло кумыл дене ыштыман. Да, мыйын кызыт ныл тылзаш, 17 ияш эргым-влак улыт. Кажныжын шке йодмашыже... Вий-куатым погаш мылам ұдырамаш клуб полша. Тушто вашлийын муланымаш, түрлө упражне-

нийым, медитацийым ыштымаш, физкультур дене кылым кучымаш, эреак тунемаш тыршынамаш мыланем шуко сомылым шукташ полшат.

- Те проект дене чүчкыдын пашам ыштеда. А проектым возаш тунгалше-влаклан могай темлымашда лияш?

- Проект пашаште ик эн тунгжө – ни гунамат вуйым сакеман огыл, рушла манаш гын, «никогда не сдаваться, не опускать руки!» Таче проектым күлеш семын аклен огытыл, таче тылат грантым пуымо огыл – тугеже эрла пиал шыргыжалеш. Кумыл ик татлан вола. Но вуйым күшкө! Угыч тунемаш, шымлаш да шке проектым вес семянрак ончалаш!

Проект түрлө лияш. Южо социальный пашам шийвундо деч посна ышташ лиеш. Да проектыште ресурс манмет түрлө уло: айдеме ресурс, партнёр-влак, күлешан увер да молат. Проектлан окса полшыш күлеш гын, грантым пуышо-влакым кычалман. Грантым налшашлан проектым возымо годым чот түткө лийман: грантым пуышо организацийын чыла йодмашыже шотыш налалтеш. Тидлан конкурс нерген положенийым, инструкцийым сайын шымлыман. Икманаш, проектым возымо да илышыш шындарыше ен эре тунемшаш. Тидым шотыш налынак, мый шкежат эре тыршем. Да кузе палемдышна, «ИНТЕЛЛЕКТУАЛ» организаций Ресурс рүдөр семынат пашам ышта, сандене проектым возымо, илышыш пуртым да умбакыже вияндыме шотышто семинарым, консультацийым эре эртарена. Толза! Кертына семын полшена!

«Айдемылан шонемашке шуаш, күлешан да пиалан лияш полшаш» девиз дене Эльвира Викторовна ила.

Рүдөрын архивше гыч налме фото-влак.

Галерейыште уло мом ончаш

25 августышто Национальный художественный галерейыште Почмо омса кече эртен. Тушто «Марий Эл: традиции и современность», «Марий түс: лики времени» да Санкт-Петербург ола гыч кондымо «Ленинградская школа живописи: коллекция перемен» выставке-влак ончыкталтыныт.

Кажне сүрет воктене кужун шонкален шогаш лиеш. Кажне түс, кажне арвер могона ончыктат. Тудым ончен, умылен мошташ куштылгыжак огыл. Поснак марий калыкын тывыраже да йулаж дене кыл-

далтше сүретлаште. Туштук марий калыкын вургемжым ужаш лиеш, иктыже ожносо сынан гын, весыже – тачысе. Тений тунемме ий гыч шук-

талташ программе-влак дене палдареныт. Кумылан-влак «Галерея» йоча художественный студийыш, «ЗУМ» киностудийыш, «Графика», «Рисование песком» занятийлаш возалтыныт. Галерейын партнерже-влак: театр-студий «Зеркало», «СмартКлуб» центр развития, «Лингва» йот йылме школ толшо-влакым мероприятийыште түрлө творческий номер дене куандареныт.

Тиде кечын Национальный художественный галерейыш 300 утла ен толын.

Лаштыкым Вероника МУСТАЕВА ямдылен.